

## Урок 1

Дата. 05.09- 09-09

### Криза старого порядку.

#### Французьке суспільство наприкінці XVIII ст.

**Поняття:** «феодально-абсолютистський лад», «становий устрій», «Просвітництво», «панщина», «Енциклопедія», «політика», «економіка», «криза абсолютизму».

**Основні дати:**

- 1751–1780 рр. — видання «Енциклопедії»;
- 14 липня 1789 р. — початок революції;

**Історичні діячі:** Людовік XVI, Вольтер, Ш. Монтеск'є, Д. Дідро, Ж.-Ж. Руссо, Г. Мірабо, М. Лафайєт, Ж. П. Бріссо.

Франція у кінці XVIII ст. — це аграрна країна, у якій переважали феодальні пережитки. Вони не давали розвиватись промисловості і торгівлі. Тому промисловий переворот у Франції все ще не відбувся.

Король Людовік XVI постійно змінював міністрів, намагався поповнити казну й навести лад у країні. Міністри Тюрго, Мальзербом, Каллон, Брієн, Неккер по черзі намагалися запобігти загостренню кризи, провести реформи, але кожний з них зазнав поразки.

#### . Політична влада. Соціальний стан суспільства

У XVIII столітті французькі королі мали абсолютну (необмежену) владу.

«Держава – це я» - сказав Людовік XIV (1638 – 1715 рр) Людовік XV (1710 – 1774 рр.) – «Тільки в моїй особі перебуває королівська влада». Людовік XVI – «Це законно бо я це хочу».

Главою уряду у Франції був король. Саме до нього кожен з міністрів приходив з доповіддю, лише король ухвалював рішення. Посади при дворі купувалися та продавалися або передавалися у спадок, міста втратили своє самоврядування.

Існувало три стани суспільства:

I стан - Духівництво (архієпископи, єпископи);

II стан - Дворянство – була верхівка державного апарату, всі органи державного управління;

Взагалі ці два стани були власниками. Володіли 1/3 всієї землі; млини, хлібопекарні, мисливські угіддя, захоплення громадської землі, судова влада. Були звільненні від податків.

III стан – великі та дрібні підприємці, селяни, наймані робітники. Повна відсутність політичних прав. Сплачували всі податки, забезпечували два перші стани.

Селяни платили такі податки:

- Грошовий податок за користування землею;
- Натуральний податок  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{5}$  від урожаю та приплоду худоби;
- Дорожні, ярмаркові, мостові мита;
- Подимна подать;
- Десятинна церкві;
- Габель – податок на сіль.

## II. Просвітництво

Задовго до революції феодальний лад критикували передові мислителі, які виступали за рівність і справедливість, таких людей називали – Просвітителями.

Робота над поняттям

Просвітництво – ідейна течія кінця XVII – XVIII століття, заснована на переконанні у вирішальній ролі розуму й науки у пізнанні природного порядку.

Самостійна робота з підручником (заповнення таблиці)

| Просвітники                      | Погляди             |                 |            |
|----------------------------------|---------------------|-----------------|------------|
|                                  | На державний устрій | На права людини | На релігію |
| Шарль Монтеск'є<br>(1689 – 1755) |                     |                 |            |
| Вольтер<br>(1694 – 1778)         |                     |                 |            |
| Жан-Жак Руссо<br>(1712 – 1778)   |                     |                 |            |
| Денні Дідро                      |                     |                 |            |

|               |  |  |  |
|---------------|--|--|--|
| (1713 – 1784) |  |  |  |
|---------------|--|--|--|

### Завдання

1. опрацювати матеріали.
2. Підготувати таблицю до онлайн уроку.
3. Переглянути презентацію